

استان هرمزگان در جنوب ایران واقع شده است. مساحت آن ۶۸هزار ۴۷۶کیلومتر مربع که از لحاظ وسعت بزرگترین شهر آن بندر عباس و کوچکترین شهر آن هرمز است.این استان از مناطق گرم و خشک ایران بوده و مقدار متوسط بارندگی سالانه آن ۲۱۶میلیمتر است.

حداقل درجه حرارت این منطقه حدود ۱۰و حداکثر ۴۶درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی هوای آن با توجه به فصل های مختلف سال بین ۲۰تا ۹۵درصد در نوسان است.بندر مهم تجاری استان هرمزگان عبارتنداز: مجتمع بندری شهید رجایی،بندر شهید با هنر، بندار لنگه و کنگ،بندر قشم ودرگهان،بندر جاسک،بندر چارک و بندر نفتی سیری و لاوان.

-مجتمع بندری شهید رجایی
این مجتمع عظیم در ۲۰کیلومتری غرب شهرستان بندرعباس و در حدود طول جغرافیایی ۵۶ درجه و ۴دقیقه عرض جغرافیایی ۲۷ درجه و ۷ دقیقه شمالی قرار گرفته است. از نظر موقعیت دریایی در دهانه ورودی خلیج فارس، ابتدای تنگه هرمز و شمال جزیره قشم واقع شده است . فاصله این بندر تا تهران ۱۵۶۳ کیلومتر می باشد. بندر شهید رجایی با جاده راه آهن و خطوط هوایی به تهران و سایر نقاط ایران و جهان مرتبط می شود . منطقه ویژه اقتصادی شهید رجایی دارای ۱۹ باب انبار بزرگ سروشیده و مجهز به سیستم های حفاظتی و تاسیساتی است.

انبارهای سی.اف.اس،صادرات،ترانزیت و انبار نگهداری کالای خطرناک نمونه ای از این انبارهاست.
محوطه و باراندازهای وسیعی نیز به کالاهایی که احتیاج به محیط سروشیده ندارد اختصاص یافته است. علاوه بر اینها می توان انبار هایی مطابق با نیاز ها در بندر اجاره یا احداث و تا مدت نا محدود کالا را در آن نگهداری کرد.
از هر نقطه بندر ،خطوط گسترده راه آهن به شبکه بین المللی وصل است. تخلیه و بارگیری مستقیم به قطار امکان حمل مطمئن محمولات را فراهم

کرده است.
جرقئیل های ویژه تخلیه و بار گیری کانتینر موسوم به گنتری کرین با پشتیبانی دستگاه های ترانستینر ، ریع استا کرو تاپ لیف در کوتاه ترین زمان کانتینر را تخلیه یا بارگیری می کنند . پایانه کانتینر بندر دارای چنان خدمات عالی است که می تواند بیش از یک میلیون و ۴۰۰هزار کانتینر را در سال پذیرد.سرعت و کیفیت کار درحدی است که هم اکنون بیش از ۹۵درصد از کانتینرها وارده و صادره کشور از این منطقه عبور می نماید.
برج های مکنده غلات ،کشتی های تا ظرفیت یکصد هزار تن را به سرعت تخلیه می کنند.انواع جرثقیل های ریلی ساحلی،نرّافه ای،چند منظوره و ۵۵۰ تنی از دیگر تجهیزات پیشرفته ای است که برای تسریع در تخلیه و بار گیری کالای متفرقه به کار گرفته شده است.
این بندر استفاده از امکانات موجود تا ۵۰۰میلیون تن انواع کالای وارداتی، صادراتی و ترانزیتی را تخلیه و بارگیری می کند.
کلیه امور این منطقه ویژه بوسیله پیشرفته ترین سیستم های کامپیوتری برنامه ریزی و کنترل می شود.

شبکه جهانی اینترنت، شبکه داخلی اینترنت و شبکه اطلاع رسانی ای.دی.آی،امکان ارتباط و تبادل اطلاعات تجاری را ممکن می سازد.
برای حفاظت از کالاها و کنترل عبور و مروراز سیستم تلویزیون مدار بسته ایکس ری(X-RAY)کمک گرفته می شود.

همچنین نیرو های ایمنی و آتش نشانی با تجهیزات لازم در خشکی و دریا آماده مقابله با حوادث احتمالی هستند.

درمانگاه بندر با کادر متخصص و تجهیزات لازم پزشکی بطور شبانه روزی آماده پذیرش بیماران و خدمات اورژانسی است.

به منظور افزایش ظرفیت و قابلیت های این منطقه محدوده فعالیت های نفتی در بندر ترافیک ساحلی احداث شده که در حال حاضر ۱۰ شرکت از بخش خصوصی مشغول

احداث مخازن جهت انجام فعالیت

صادرات و ترانزیت کالامی باشد.

- بندر شهید باهنر

در سال۱۳۱۸ یک اسکله چوبی با استخوان بندی آهنی برای حمل و نقل و مبادلات مرزی بطول ۱۸۵متر و عرض۴۰۲متر در بندر عباس ساخته شد. بعد ها ضمن مطالعه و بررسی نیازهای بندار ایران در سال ۱۳۲۴،محل مناسبی در۸ کیلومتری غرب بندر انتخاب شد و در سال ۱۳۳۸ عملیات ساختمانی آن آغاز گردید.

در آبان ماه سال۱۳۴۶ تاسیسات اسکله های بندر عباس به مرحله بهره برداری رسید.بعد از پیروزی انقلاب این بخش بندر قدیم خوانده شد و سپس بندر شهید با هنر نام گرفت.
النگرگاه

می باشد.

در این بندر کشتی هایی با ظرفیت حداکثر ۲۰هزار تن پهلو می گیرد و

نگاهی به ظرفیتها و توانمندیهای بندادر استان هرمزگان

بندر مهم تجاری استان هرمزگان عبارتنداز: مجتمع

بندری شهید رجایی،بندر شهید با هنر ،بندر لنگه

و کنگ،بندر قشم ودرگهان،بندر جاسک،بندر چارک

و بندر نفتی سیری و لاوان.

بنزین مورد استفاده قرار می گیرد.

حداکثر آبخورمجان۸/۲متر و حداکثر طول کشتی ۲۰۵ متر و حداکثر تناژ۲۸هزار تن می باشد .
فراورده های

نفتی توسط دو خط لوله۸ و۸۰اینچی به لوله۱۲ اینچی ساحل منتقل گشته و سپس به مخازن ساحلی در فاصله۱۸۰۰

متری اسکله انتقال می یابد .میانگین تخلیه نفت گاز و نفت سفید۵۵۰ تن در

ضمنّا حداثر آبخور برای اسکله های شماره ۲و۳۰۱ فوت و اسکله های شماره ۵و ۳۱ فوت و اسکله های

شماره ۶و۳۰۰ فوت می باشد.

- جزیره سیری

جزیره سیری یکی از جنوبی ترین جزایر ایران در فاصله۷۲ کیلومتری بندر لنگه و ۸۲کیلومتری شارجه قرار دارد.

این جزیره به مساحت تقریبی۱۸ کیلومتر مربع،۶کیلومتر طول و ۳کیلومتر عرض می باشد.

حداکثر حرارت این جزیره۴۳سانتیگراد است و حداقل آن به ۲۵ درجه می رسد

رطوبت هوای این جزیره بیشتر از سایر جزایر است بطوری که در بعضی مواقع رطوبت هوا به ۱۰۰٪ میرسد سرعت باد در سالهای اخیر به بیش از۸۰ کیلومتر در ساعت نیز رسیده است.

به جز کارمندان شرکت ملی نفت ایران و سازمانهای وابسته به آن افراد دیگری در آن سکونت ندارند.

عملیات اکتشاف نفت در اطراف جزیره سیری، توسط شرکت ملی نفت ایران در۱۳۴۵ سال آغاز شد .در پی این عملیات چند حوزه نفتی کشف گردید که بهره برداری از دو حوزه نفتی آن تجاری تشخیص داده شده ودر سال ۱۳۵۷ بهره برداری نفت از جزیره سیری آغاز گردید.این دو حوزه پس از انقلاب اسلامی به سه حوزه افزایش یافت و ۴حلقه چاه دیگر در حوزه جدید بنام "نصرت که با شیخ نشین دبی بر روی یک حوزه مشترک مرزی واقع است،اضافه شد.

در اطراف جزیره سیری و در دل آبهای نیلگون خلیج فارس مجموعاً ۱۰۶ حلقه چاه نفتی حفاری شده است که بهره برداری از آنها بوسیله کارکنان سکوهای نفتی لوند، اسفند،سیون،دنا و نصرت صورت می پذیرد.

نفت خام توسط خطوط لوله دریایی جمع آوری و توسط خط لوله بزرگتری بسمت جزیره روان گشته و در آنجا وارد دستگا‌ه‌های تفکیک می شود. سپس آب و گاز همراه نفت جدا شده و نفت در مخازن یک میلیون بشکه ای انباشته تا زمان بار گیری نفتکشها فرا رسد.

-جزیره لاوان

جزیره لاوان در موقعیت عرض جغرافیایی ۲۶ درجه و ۴۹ دقیقه شمالی و ۵۳ درجه و ۱۶ دقیقه شرقی قرار دارد.

این جزیره از سوی شمال شرقی به بندر مقام، از سوی مشرق به جزیره شتور و از سوی جنوبیه حوزه های نفتی رسالت ،رشادت و سلمان محدود می شود.فاصله دریایی آن تا مرکز شهرستان لنگه حدود ۹۱ مایل ۱۶۹ کیلومتر و همچنین تا مرکز استان هرمزگان حدود ۳۶۷ (کیلومتر)می باشد.

جزیره لاوان دورترین جزیره نسبت به مرکز استان هرمزگان است. این جزیره به از قشم و کیش بزرگترین جزیره متعلق به ایران در آبهای خلیج فارس است.بلندترین ارتفاع آن ۶۴ متر و طولانی ترین ابعاد طولی و عرضی جزیره ۲۲.۵ کیلومتر در ۵ کیلومتر است.

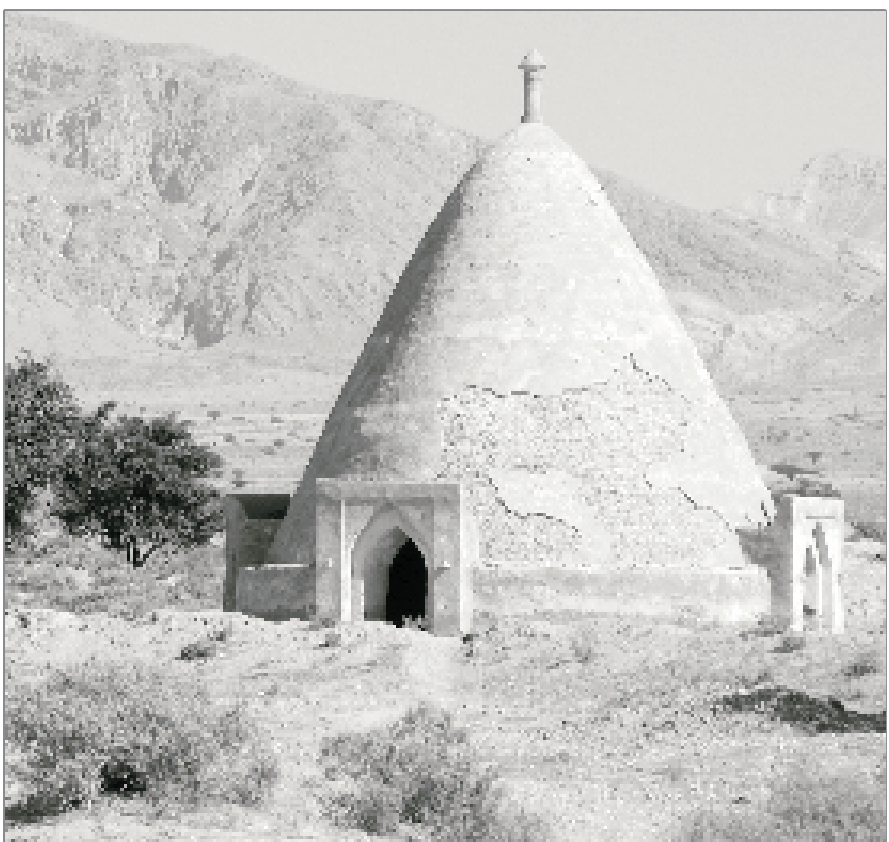
جزیره ای که امروز "لاوان" خوانده می شود سال ها بانام " شیخ شعب" در نقشه جغرافیایی ایران دیده می شد. در سال ۱۳۳۷ با پیشنهاد شرکت ملی نفت ایران و موافقت وزارت کشور نام این جزیره از شیخ شعب به لاوان تغییر یافت.

جزیره لاوان در تمام قسمت ها دارای سطحی نسبتاً صاف و هموار است ؛ به جز دو رشته تپه کم ارتفاع در طول جزیره که از شرق به غرب کشیده شده است.

لاوان دارای یک بندر گاه مناسب برای صدور فرآورده های نفتی و یک اسکله فلزی به منظور حمل و نقل دریایی است. تولید نفت در منطقه لاوان ۱۲۰ هزار بشکه در روز است که ۱۱۰ هزار بشکه از میدان نفتی سلمان و بقیه از میادین رسالت ورشادت استحصال میشود. میدان نفتی سلمان در ۱۴۰ کیلومتری جنوب غربی لاوان قرار دارد و از ۸ سکو مرتبط با هم تشکیل شده است. این سکو ها به منظور اقامت کارکنان، تولید برق، تزریق آب و گاز و بهره برداری احداث شده است. مجموعه چاه های نفت در جزیره لاوان ۱۰۴ حلقه می باشد . سلمان بزرگترین تاسیسات دریایی شرکت نفت فلات قاره ایران در خلیج فارس می باشد.

پیام دریا / شماره ۱۵۲

گنجینه آب وشناسنامه تاریخ و

۴-برآورد هزینه احداث **وتجهیز طرح**

۲-فارابیها با قدمت بیش از ۲۰۰سال که آب قناتهاوسط آنها به مناطق دیگر انتقال داده میشده است که از جمله فارابیهای مهم می توان به به مناطق کوهچ و بسنگ اشاره نمود.

۳-آسیابهای آبی که بعضی از آنها به زمان زرتشتیان نسبت داده می شده است و از آسیابهای معروف میوان به آسیاب دومن اشاره نمود.

۴-سد دومن در ۱۵ کیلو متری جنوب شهر بسنگ ،بصورت قوسی بر روی رودخانه کربکی(آب شور)بنا شده وقدمت آن به زمان زرتشتیان بر می گردد.

-**بندر لنگه،سرزه رضوان،فین بندر عباس،چاهستان،و جزیره قشم**؛

از دیگر مناطقی هستند که دارای آثار و ابنیه تاریخی آبی می باشد.

محدودیت نایع آب در استان هرمزگان
سبب گردیده که از زمانهای بسیار دور **ریشوه های گوناگون جهت تامین آب در این منطقه به کار گرفته شود، شیوه هایی که حاکی از فن و هنر پیشینیان ما در دستیابی به آب و نشانگر فرهنگ کهن این مرز و بوم است.**

برای نشان دادن این فرهنگ غنی نیاز به مکانی است که مجموعه آثار نفیس جمع آوری و نسل های حال و آینده را با آن آشنا ساخت . بنابر این حسب تکالیف سازمانی،این شرکت نسبت به احداث گنجینه آب که می تواند نقش ارزنده ای را ایفا نموده و اثر ماندگاری را در این استان به جای گذارد اقدام نموده است.

۱-**موقعیت طرح**

این طرح با وسعت متر ۱۷۰۰ مربع شامل سالن نگهدارنده اشیاءتاریخی آب و سالن نمایش آثار تاریخی بطریق مصوردر شمال شرق محوطه ساختمان مرکزی شرکت سهامی آب منطقه ای احداث گردیده است که در طراحی آن از ترکیب المانهای گاوچاه،انواع برکه ها و آب انبارها،پل و سد و نیز چاههای معروف لافت استفاده شده است،به نحوی که ترکیب این احجام با یکدیگر در یک نگاه اول،مخاطب علاوه بر دیدن اغلب آثار و تکنولوژی دستیابی به آب درمنطقه،تاریخ و گذشته دستیابی به آب در ذهن وی تداعی می گردد.

۲-**معرفی طرح**

در ابتدای ورودبه محوطه گنجینه،گاوچاه قرار داشته که الهام گرفته ازتکامل یافتن گاوچاههای منطقه در قسم می باشد.این گاو چاه کل معماری گنجینه را به صوت یک تصویر قاب می گیردو مخاطب در آن نمایی از پل تاریخی لاتیدان ،چاههای لافت،سد استقلال میثاب و برکه های طولی و مدور را دریافت می کند.سپس با حرکت درمراصلی وگذشتن از کنار چاههای لافت ، به بخش معماری و فضای اصلی گنجینه که در درون برکه طولی و مدور میاشد می رسد.دراین نقطه پیشنده تغییراتی را در معماری می بیند که حاکی از برش فرهنگی ونحوه تغییر دستیابی به فرهنگ آب در دهه های اخیر است.مجددا با یک رمپ به داخل فضای اولیه که با معماری برکه مدور شکل گرفته هدایت و اشیا تاریخی آب نمایش داده شده و شخص با گذشت از

فضای میانی به بخش دیگر گنجینه که الهام گرفته از برکه های طولی منطقه است هدایت می شود.در این بخش نیز آثار تاریخی آب از طریق تابلو و فیلم به نمایش گذاشته می شود.

۳-**معماری داخلی**

معماری داخلی اصلی ترین بخش گنجینه است.این بخش با توجه به ابعاد و استانداردهای مربوطه به آب با مصالح MDF در مقابل رطوبت مشروب می گردانده،که به علت احداث سداستقلال میثاب از رسوبات انباشته شده است.
۲-**چوک کهنون**: با قدمت ۳۰۰ساله که از زیر کوه ببیی عبور کرده وبعد از طی مسیری در حدود۶۰۰ متر وارد بازار و مسجد جامع شهرگردیده است.

به تصویرکشیده است.

۴-**برآورد هزینه احداث وتجهیز طرح**

مبلغ حدود۴۰۰۰میلیون ریال.

۵-**آثار و ابنیه های تاریخی مربوط به آب شناسایی شده در استان**

-**منطقه میناب**: در ۹۰کیلومتری شرق **بندرعباس**

۱-**نهر شهوار**: با قدمت ۲۰۰ساله که کلیه روستاهای شهوار و اطراف آن را مشروب می گردانده،که به علت احداث سداستقلال میناب از رسوبات انباشته شده است.

۲-**چوک کهنون**: با قدمت ۳۰۰ساله که از زیر کوه ببیی عبور کرده وبعد از طی مسیری در حدود۶۰۰ متر وارد بازار و مسجد جامع شهرگردیده است.

-**منطقه بستک**: در ۳۰۰کیلومتری غرب **استان**

۱-برکه های قدیمی با قدمت بیش از ۱۵۰سال در روستای کشمک ،